

ΠΑΤΣΟΥΚΟΣ ΣΤΟ ΛΟΣ ΑΝΤΖΕΛΕΣ

ΜΕΞΙΚΑΝΟΙ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΣ, ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΝΕΟΛΑΙΑ ΚΑΙ ΠΟΛΕΜΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΚΑΤΑ ΤΟΝ ΔΕΥΤΕΡΟ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟ ΠΟΛΕΜΟ

Η ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗ

Το 1848, αμέσως μετά τον αμερικανο-μεξικανικό πόλεμο, όλη η σημερινή Καλιφόρνια έγινε κομμάτι των ΗΠΑ και η πόλη που οι ντόπιοι έλεγαν «Λος Άνχελος» μετατράπηκε σε «Λος Άντζελες». Οι ντόπιοι άξαφνα έγιναν ξένοι στον τόπο τους και η ιστορία της «Πόλης του Φωτός», της μεγαλύτερης πόλης της δυτικής ακτής των ΗΠΑ, άρχισε να ξεδιπλώνεται. Το άγνωστο κομμάτι αυτής της ιστορίας είναι ότι το 1892 ανακαλύφθηκαν τα πρώτα κοιτάσματα πετρελαίου, πράγμα που, μαζί με τη δημιουργία ενός μεγάλου εμπορικού λιμανιού, οδήγησε σε μια αλματώδη ανάπτυξη της πόλης. Το γνωστό κομμάτι της ιστορίας είναι ότι από τις αρχές της δεκαετίας του 1910 εγκαταστάθηκε στην περιοχή του Χόλιγουντ η νεότευκτη βιομηχανία κινηματογράφου, ένας νέος -τότε- τρόπος μαζικής απεύθυνσης στην πολυεθνική εργατική τάξη. Το μεσογειακό κλίμα, μαζί με τις κινηματογραφικές εικόνες της Καλιφόρνιας, δημιούργησαν έκτοτε μια ειδυλλιακή ψευδαίσθηση για το Χόλιγουντ. Όπως όμως είχε πει ο Βάλτερ Μπένγιαμιν, «Δεν υπάρχει ποτέ τεκμήριο του πολιτισμού, που να μην είναι ταυτόχρονα τεκμήριο βαρβαρότητας».¹

Μια από τις πολλές βαρβαρότητες που συνέβησαν κατά τη δημιουργία του αμερικανικού κράτους, ήταν η ανελέητη εκμετάλλευση της ζωής και της εργασίας των μεξικανών μεταναστών στις νότιο-ανατολικές πολιτείες των ΗΠΑ. Στην Καλιφόρνια, οι μετανάστες ήταν κυρίως -αλλά όχι μόνο- εργάτες και εργάτριες γης. Από τις πρώτες δεκαετίες του 20ου αιώνα, η μετανάστευση αυτή τροφοδοτούσε με εργατική δύναμη τους κτηματίες της Καλιφόρνιας και για αυτό, παρά τους περιορισμούς στη μετανάστευση από την Ευρώπη, οι μεξικανοί εργάτες γης συνέχιζαν να είναι απαραίτητοι -τουλάχιστον για τις συγκομιδές. Το 1928, σε μια συνεδρίαση του Κογκρέσου εκφράστηκε με τον πλέον ξεκάθαρο τρόπο η ρατσιστική αντίληψη του αμερικανικού κράτους γι' αυτούς:

Έφηβοι πατσούκος τη δεκαετία του 1930. Κατά τη διάρκεια του πολέμου θεωρήθηκαν ότι αποτελούσαν την «Πέμπτη φάλαγγα του εχθρού». Οι συλλήψεις και οι φυλακίσεις τους ήταν συνεχείς.

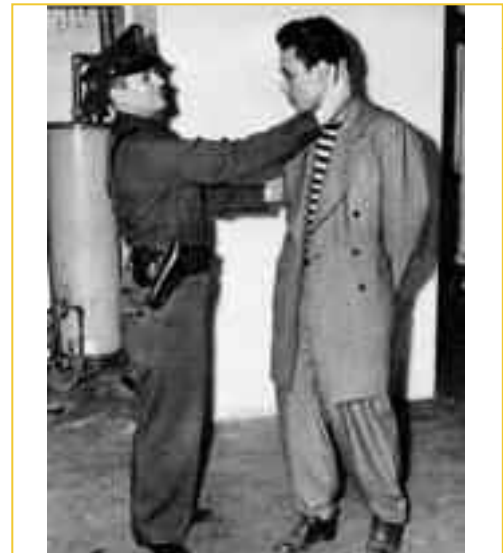
Ο μεξικανός εργάτης είναι ένα μίγμα ισπανών χωρικών με μεσογειακό αίμα μαζί με χαμηλής ποιότητας ινδιάνικο αίμα, οι οποίοι δεν πολέμησαν μέχρι την εξόντωση τους, αλλά υποτάχθηκαν και αναπαράχθηκαν ως δουλοπάροικοι. Σε αυτό αναμίχθηκε νέγκρικο αίμα σκλάβων. Αυτός ο συνδυασμός χαμηλής ποιότητας ισπανού, ινδιάνου και σκλάβου νέγκρου που αναμίχθηκε με νέγκρους, μιγάδες και κάποιους αναξιοπαθόντες λευκούς είναι ήδη εδώ. Η αποτροπή της νόθευσης και υποβάθμισης που προκαλείται έτσι είναι ένας σκοπός των νόμων μας.²

Αυτή ήταν μια χιτλερική αντίληψη για τους μεξικανούς μετανάστες και ήταν ιδιαίτερα διαδεδομένη στις ΗΠΑ κατά τον μεσοπόλεμο. Ο βιολογικός ρατσισμός της «νόθευσης» της «άρειας φυλής» που όλα τα κράτη του δυτικού κόσμου υποστήριζαν, είχε σαν σκοπό την υποτίμηση της αξίας της εργασίας των μεταναστών. Αυτοί αποτέλεσαν την καύσιμη ύλη για τη μετατροπή των ΗΠΑ σε ηγεμονικό κράτος στον πλανήτη. Γενικότερα, η ιστορία των μεξικανών μεταναστών στις ΗΠΑ είναι ιδιαίτερα διδακτική, γιατί αποτελεί ένα από τα πρώιμα παραδείγματα μιας κρατικής στρατηγικής για τη μετανάστευση και η οποία παραμένει δημοφιλής στον 21ο αιώνα: την παρανομοποίηση της εργασίας.³

Παρ' όλα αυτά, τα προβλήματα του αμερικανικού κράτους κατά τη δεκαετία του 1930 ήταν άλλου τύπου. Η μεγάλη δημογραφική παρουσία των μεξικανών μεταναστών στις νοτιοδυτικές πολιτείες είχε οδηγήσει τους αμερικανούς αξιωματούχους στην αντίληψη ότι στις περιοχές στις οποίες υπάρχουν μεγάλοι και συμπαγείς πληθυσμοί μεξικανών μεταναστών θα μπορούσαν στο μέλλον να τεθούν ζητήματα αυτονομίας και ένωσης με το Μεξικό, όπως γινόταν την ίδια περίοδο σε διάφορες περιοχές του πλανήτη.⁴ Κατά τη μεγάλη κρίση που ακολούθησε το χρηματιστηριακό κραχ του 1929, τη λεγόμενη Μεγάλη Ύφεση, το αμερικανικό κράτος απέλασε εκατοντάδες χιλιάδες μεξικανούς μετανάστες.⁵ Εκατομμύρια άλλοι, όμως, παρέμειναν και αποτέλεσαν την ιδιαίτερης σημασίας εργατική δύναμη με την οποία το αμερικανικό κράτος μπήκε στον Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο.

ΚΟΥΛΤΟΥΡΕΣ ΤΗΣ ΕΡΓΑΤΙΚΗΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ

«Πατσούκο» στη μεξικανική αργκό του μεσοπολέμου σήμαινε κάτι ανάμεσα στο «αλάνι» και το «αλήτης». Η κουλτούρα των πατσούκος γεννήθηκε κάπου τη δεκαετία του 1930 στην πόλη του Ελ Πάσο στο Τέξας, στα σύνορα των ΗΠΑ με το Μεξικό. Οι πατσούκος ήταν νεαροί μεξικανοί μετανάστες και μετανάστριες, οι οποίοι μεγάλωσαν μέσα στην εμπειρία του αμερικανικού ρατσισμού, της άγριας εκμετάλλευσης της εργασίας της δικιάς τους και των γονιών τους, καθώς και του φυλετικού διαχωρισμού που κυριαρχούσε στην κοινωνική ζωή των νοτιοδυτικών πολιτειών των ΗΠΑ. Και μέσα από

Μπάτσος περιεργάζεται έναν πατσούκο με κοστούμι ζουτ.

αυτή την εμπειρία δημιουργήθηκε μια κουλτούρα σχετιζόμενη καταρχήν με το στυλ ντυσίματος, τα μουσικά ακούσματα και τη διασκέδαση και τέλος τη γλώσσα.

Το ντύσιμο είχε να κάνει με τα φανταχτερά, φαρδιά στα γόνατα και στενά στους αστράγαλους, κοστούμια ζουτ ("zoot suits"), τα οποία συχνά συνοδεύονταν από καπέλο ή από μια αλυσίδα με ρολόι τσέπης. Η μουσική ήταν η τζαζ και ιδιαίτερα το σουίγκ - μια πιο χορευτική και ξεσηκωτική εκδοχή της τζαζ. Κάτι δηλαδή σαν τη σχέση ραπ και τραπ σήμερα. Η γλώσσα ήταν η «καλό»(caló), η οποία ήταν ένα μίγμα ισπανοποιημένων αγγλικών και αγγλοποιημένων ισπανικών. Κι όλα αυτά, μαζί με τη μαριχουάνα η οποία ουσιαστικά μπήκε στη σύγχρονη αμερικανική κουλτούρα κατά τη δεκαετία του 1930 στα «μπάριους» - τις γειτονιές των μεξικανών μεταναστών. Ένα ιδιαίτερο χαρακτηριστικό της κουλτούρας ήταν η εξάπλωσή της στον νεανικό γυναικείο πληθυσμό της κοινότητας.

Και ήταν μια κουλτούρα που δεν ξεκίνησε από τους μεξικανοαμερικανούς, αλλά από τους αφροαμερικανούς στις αρχές της δεκαετίας του 1930. Οι τυπάδες με τα κοστούμια ζουτ είχαν αρχικώς επηρεαστεί από ένα στυλ που είχε εμφανιστεί στα αφροαμερικανικά γκέτο στην Ανατολική Ακτή τη δεκαετία του 1930 κι είχε γίνει μόδα στην εργατική νεολαία μέσα από τον τζαζ συνθέτη και τραγουδιστή Καμπ Καλογουέι στο διάσημο «Κόττον Κλαμπ» του Χάρλεμ.⁷ Ο νεαρός αφροαμερικανός που αργότερα έγινε γνωστός ως Μάλκολμ Χ ήταν ένας zoot suiter. Στην αυτοβιογραφία του αναφέρει ότι:

Το πρώτο πιετό που ήπια, τα πρώτα μου τσιγάρα, ακόμα και τα πρώτα μου τσιγαράκια, δεν μπορώ να τα θυμηθώ με ακρίβεια. Αλλά ξέρω πως ήταν την ίδια εποχή που για πρώτη φορά έπαιξα χαρτιά και άρχισα να ποντάρω ένα δολάριο[...] όταν άρχισα να τριγυρίζω έξω τις νύ-

Οι πατσούκας εξεγέρθηκαν τόσο ενάντια στη ρατσιστική Αμερική όσο κι ενάντια στις παραδοσιακές αξίες των μεξικανικών κοινοτήτων.

Ο ΜΑΛΚΟΛΜ Χ ΠΑΕΙ ΝΑ ΠΑΡΕΙ ΤΡΕΛΟΧΑΡΤΟ

Μπορεί ο Μάλκολμ Χ να μην ήταν πατσούκο, αλλά στα νιάτα του ήταν κομμάτι μιας κουλτούρας πολύ κοντινής με αυτή που κυριαρχούσε στη νεολαία των μπάριος του Λος Άντζελες. Ένα από τα ζητήματα που απασχολούσαν τους νεολαίους τη δεκαετία του 1940 ήταν η στρατολόγηση. Ας δούμε πώς την αντιμετώπισε ο Μάλκολμ Χ μέσα από την αυτοβιογραφία του.

«[...] ανακάλυψα το πιο έξαλλο κοστούμι ζουτ στο Χάρλεμ. Αυτό έγινε το 1943. Το στρατολογικό γραφείο της Βοστώνης μου είχε στείλει ειδοποίηση... και όταν δεν με είχαν βρει εκεί, ειδοποίησαν το στρατολογικό γραφείο της Νέας Υόρκης και... έλαβα τα χαιρετίσματα του Μπάρμπα-Σαμ.

Εκείνο τον καιρό μονάχα τρία πράγματα με τρόμαζαν στον κόσμο, η φυλακή, η δουλειά και ο στρατός. Είχα κάπου δέκα μέρες καιρό προτού παρουσιαστώ στο κέντρο νεοσύλλεκτων. Έπιασα δουλειά αμέσως. Οι στρατιώτες της κατασκοπείας του στρατού, εκείνοι οι μαύροι σπιούννοι με τα πολιτικά, τριγύριζαν στο Χάρλεμ έχοντας τ' αυτιά τους ανοιχτά για τον λευκό!... Άρχισα να διαδίδω πως ήθελα μετά μανίας να καταταγώ στον... γιανω-νέζικο στρατό.

Όταν κατάλαβα πως μ' άκουγαν οι σπιούννοι, μιλούσα και συμπεριφερόμουν σαν τρελός από μαστούρα... Έβγαζα την πρόσκληση και τη διάβαζα δυνατά, για να σιγουρευτώ πως άκουγαν ποιος ήμουν και πότε θα παρουσιαζόμουν στο κέντρο... Τη μέρα που πήγα να παρουσιαστώ μασκαρεύτηκα σαν ηθοποιός. Με το έξαλλο ζουτ μου φόρεσα τα κίτρινα παπούτσια, τα φουσκωτά στα δάχτυλα, και έβγαζα τα μαλλιά μου σχηματίζοντας έναν κοκκινωπό λόφο από κονκ.

Μπήκα μέσα χοροπηδώντας και πέταξα μια χαιρετούρα στον λευκό στρατιώτη του γραφείου υποδοχής. «Τρελάρα μου, παλιόφιλε, βάλε με μέσα. Δε βλέπω την ώρα να ντυθώ με αυτά τα καφετιά». Σίγουρα εκείνος ο στρατιώτης δεν θα με ξεχάσει ποτέ...

Είχαν τις πληροφορίες τους για μένα από το Χάρλεμ, εντάξει. Ωστόσο με πέρασαν από εξετάσεις. Σ' ένα μεγάλο δωμάτιο βρίσκονταν άλλοι σαράντα-πενήντα υποψήφιοι νεοσύλλεκτοι. Στο δωμάτιο έπεσε

χτες με τον Σόρτυ και τους φίλους του. Τ' αστεία του Σόρτυ για το πόσο χωριάτης φαινόμουνα μας έκαναν όλους να γελάμε. Ακόμα ήμουν χωριάτης, τώρα το ξέρω, αλλά ένιωθα τόσο καλά που είχα γίνει αποδεκτός. Όλοι μας πηγαίναμε στο σπίτι κάποιου, συνήθως κάποιου κοριτσιού, κι ερχόμασταν στο κέφι, καθώς τα τσιγαράκια έκαναν ελαφρύ το κεφάλι μας ή το ουίσκυ άναβε τα σωθικά μας. [...] Μια από εκείνες τις νύχτες είπα πως είχα μαζέψει τα μισά λεφτά απ' όσα χρειάζονταν για να πάρω ένα «ζουτ». [...] Μου πήρε τα μέτρα κι έβγαλε από μια κρεμάστρα ένα κοστούμι «ζουτ» που ήταν καταπληκτικό: γαλάζιο παντελόνι, ένα μέτρο φάρδος στο γόνατο, που στένευε απότομα για να φτάσει στους τριάντα πόντους στον αστράγαλο [...] Έβγαλα και τρεις στιγμιαίες φωτογραφίες [...] ποζάροντας με τον τρόπο που έκαναν «μόστρα» οι μάγκες με τα κοστούμια ζουτ.⁷

Βρισκόμαστε κατά τα τέλη της δεκαετίας του 1920, αρχές της δεκαετίας του 1930. Η μετανάστευση από την επαρχία συνεχιζόταν με αμειώτους ρυθμούς. Η παράνομη οικονομία με δεκάδες χιλιάδες παράνομα καπηλειά σε όλες τις ΗΠΑ, τα οποία σέρβιραν παράνομο αλκοόλ, μετατρεπόταν σε βασική σταθερά του αμερικανικού φορντικού παραδείγματος κοινωνικής οργάνωσης. Οι ΗΠΑ ζούσαν το μεγάλο κοινωνικό και πολιτικό πείραμα που ονομάστηκε ποτοαπαγόρευση. Κάποιοι νεαροί προλετάριοι, σαν τον νεαρό Μάλκολμ Χ, εντάσσονταν στα κατώτερα κλιμάκια της παράνομης οικονομίας. Άλλοι πάλευαν να τα βγάλουν πέρα όπως μπορούσαν.

Μέσα σε αυτές τις συνθήκες αναπτύχθηκαν και διάφορες κουλτούρες της εργατικής νεολαίας. Ενοποιητικό στοιχείο των οποίων αποτελούσε το στυλ και πολύ συχνά η μουσική. Οι κουλτούρες αυτές ήταν ένα εργαλείο κοινωνικής ανατίμησης και προλεταριακής άμυνας σε καιρούς φασισμού και πολεμικής προετοιμασίας.⁸ Για πολλούς και πολλές ήταν η μοναδική διέξοδος.

ΠΟΛΕΜΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

Τα πράγματα άρχισαν να αλλάζουν από τα τέλη της δεκαετίας του 1930 και ιδιαίτερα από τη στιγμή που οι ΗΠΑ μπήκαν στον πόλεμο το 1942. Στις ΗΠΑ πλέον, η πολεμική οικονομία βρισκόταν σε πλήρη εξέλιξη. Πολλοί έφηβοι άρχισαν να παρτάνε το σχολείο με σκοπό να δουλέψουν στην πολεμική βιομηχανία που εν τω μεταξύ μετατρεπόταν στον μεγαλύτερο εργοδότη. Συγκεκριμένα, ενώ το 1940 μόλις ένα εκατομμύριο παιδιά εργάζονταν, το 1944 έφτασαν τα τρία εκατομμύρια· δηλαδή πάνω από το 30% των παιδιών αυτής της ηλικίας. Η ηλικιακή

κατηγορία 14 έως 17 του γενικού πληθυσμού απέκτησε ξαφνικά μια ιδιαίτερη σημασία, καθώς οι περισσότεροι ηλικίας 18 έως 30 ήταν ήδη στρατολογημένοι. Το ίδιο ίσχυε και για τον γυναικείο πληθυσμό.⁹ Για παράδειγμα:

Το 1943, η Αβιόν, θυγατρική της Αεροπορικής Εταιρείας Ντάγκλας, ήλπιζε να αντλήσει έφηβους εργάτες μετατρέποντας τις αίθουσες των εργαστηρίων στο λύκειο Garfield σε ένα μικρό μέγεθος εργοστάσιο, φτιάχνοντας συστήματα απελευθέρωσης βομβών για πολεμικά αεροπλάνα. Με το πλάνο που ονομάστηκε «4+4 ώρες» το σχολείο το οποίο βρισκόταν στο ανατολικό Λος Άντζελες, αφιέρωνε τέσσερις ώρες σχολικού χρόνου σε εργασία για την αεράμυνα και τις υπόλοιπες τέσσερις κανονικά για μαθήματα. Αναγνωρίζοντας μια μοναδική ευκαιρία να κερδίζει χρήματα ενώ πήγαινε σχολείο, η Ρόουζ Ετσεβερία έγινε μία από τις πολλές μαθήτριες μεξικανικής καταγωγής που συμμετείχαν εθελοντικά στο πρόγραμμα της Αβιόν. «Πού αλλού θα μπορούσαμε να το βρούμε όλο αυτό;...», ρώτησε η Ρόουζ.¹⁰

Όσο αντιφατικό και παράξενο κι αν ακούγεται, η πολεμική οικονομία προσέφερε ευκαιρίες για κοινωνική ανατίμηση στους νεαρούς μεξικανούς μετανάστες και φυσικά και στους πατσούκους. Αυτή η νέα κοινωνική ορατότητα δημιούργησε αντιδράσεις γενικά παντού στις ΗΠΑ. Η «νεανική εγκληματικότητα» τέθηκε στο προσκήνιο και σε διάφορες πόλεις επιβλήθηκε απαγόρευση κυκλοφορίας το βράδυ.¹¹ Την ίδια στιγμή, η φροντίδα των παιδιών μετατράπηκε σε ζήτημα. Καθώς εκατομμύρια γυναικών άρχισαν να δουλεύουν στην πολεμική βιομηχανία, η ανατροφή των νηπίων γινόταν όλο και πιο δύσκολη. Για παράδειγμα, κατά τη διάρκεια του πολέμου στην Καλιφόρνια μια κοινωνική λειτουργός ανέφερε ότι μέτρησε σαρανταπέντε νήπια κλειδωμένα σε αυτοκίνητα στο πάρκινγκ μιας βιομηχανίας. Ενώ αλλού οι μητέρες αναγκάζονταν να αφήνουν τα παιδιά στο σινεμά να βλέπουν την ίδια ταινία ξανά και ξανά μέχρι να τελειώσει η βάρδια.¹² Το έργο της ανατροφής των τέκνων, παιδιών και εφήβων -παραδοσιακά στις καπιταλιστικές κοινωνίες στα χέρια των γυναικών-, γινόταν όλο και πιο δύσκολο από τη στιγμή που οι γυναίκες έπρεπε να παράξουν και για την πολεμική βιομηχανία.

Οι έφηβοι κι οι έφηβες που άξαφνα είχαν λεφτά στο χέρι άρχισαν να κυκλοφορούν στο φυλετικά διαχωρισμένο Λος Άντζελες, όπου η πινακίδα «Απαγορεύεται η είσοδος σε μεξικάνους» δέσποζε. Με τον πολεμικό πυρετό να βρίσκεται στο αποκορύφωμά του, η εικόνα των απειθαρχων πατσούκους να κυκλοφορούν στους δρόμους δεν ενθουσίαζε τις κρατικές αρχές.

Ναύτες και ρουφιάνοι με γκλοπ έτοιμοι για πογκρόμ τον Ιούνιο του 1943 στο Λος Άντζελες.

Τέτοιες πινακίδες υπήρχαν παντού στον αμερικανικό νότο κατά τον μεσοπόλεμο.

ΣΤΟΧΟΠΟΙΗΣΗ ΚΑΙ ΠΟΓΚΡΟΜ

Το στυλ των πατσούκς είχε ήδη τεθεί στο στόχαστρο το 1942 όταν οι περιορισμοί στην κατανάλωση υφάσματος λόγω της πολεμικής οικονομίας απαγόρευαν τη νόμιμη πώληση των κοστούμιών των πατσούκς, οι οποίοι έπρεπε να κινηθούν πλέον μόνο στη μαύρη αγορά. Από τις αρχές του 1943, μετά από ορισμένα περιστατικά βίας μεταξύ αντίπαλων συμμοριών, οι εφημερίδες του Λος Άντζελες άρχισαν να στοχοποιούν τη «νεανική εγκληματικότητα» και τους πατσούκς, διαμορφώνοντας ένα ιδιαίτερα αρνητικό κλίμα για τους νεαρούς μεξικανούς μετανάστες. Εν τω μεταξύ, δεκάδες χιλιάδες στρατιώτες βρίσκονταν την ίδια στιγμή στους δρόμους του Λος Άντζελες περιμένοντας να σταλούν στο μέτωπο του Ειρηνικού. Το στρατόπεδό τους βρισκόταν πολύ κοντά στο μεγαλύτερο μπάριο του Λος Άντζελες, ενώ πολύ συχνά μεθυσμένοι στρατιώτες περνούσαν τα βράδια μέσα από τις με-

νεκρική σιγή, ενώ το δικό μου στόμα πήγαινε σαν πολυβόλο, μιλώντας συνέχεια μάγκικα. Θα πολεμούσα σε όλα τα μέτωπα, θα γινόμουν στρατηγός προτού πες τρία- τέτοια.

Οι περισσότεροι από αυτούς ήταν λευκοί, φυσικά. Οι πιο ντροπαλοί ήταν έτοιμοι να το βάλουν στα πόδια. Μερικοί άλλοι είχαν πάρει εκείνη την ξινή έκφραση που σημαίνει: «το χειρότερο είδος αράπη»... Άλλα οι υπόλοιποι, με πετρωμένα πρόσωπα, έμοιαζαν έτοιμοι να καταταγούν για να σκοτώσουν – θα τους άρεσε μάλιστα ν' αρχίσουν με μένα... Σε λίγο φορώντας μονάχα το σώβρακο, έλεγα το παραμύθι μου για το πόσο πολύ ήθελα να πάω φαντάρος στους γιατρούς που με εξέτασαν - κι έβλεπα το τρελόχαρτο στα μάτια τους... Ένας από τους ανθρώπους με τις άσπρες μπλούζες με συνόδεψε... σ' έναν ψυχοβγάλη – τον ψυχίατρο του στρατού...

Μου έκανε ήρεμα ερωτήσεις, για να μάθει γιατί ήμουν τόσο αγχώδης... Ξαφνικά πήδηξα όρθιος... έσκυψα και του είπα στο αυτί: «Μάγκα μου, εσύ κι εγώ είμαστε και οι δυο από 'δω, απ' το Βορρά, έτσι μην το πεις σε κανένα... Θέλω να με στείλουνε κάτω στο Νότο. Να οργανώσω εκείνους τους αραπάδες φαντάρους, μπήκες; Να κλέψουμε όπλα και να σκοτώσουμε λευκούς». Το μπλε μολύβι έπεσε απ' το χέρι του και η επαγγελματική του συμπεριφορά τινάχτηκε στον αέρα. Με κοίταξε σαν να έβλεπε φίδι... όταν τον άκουσα να λέει: «Τελειώσαμε».¹⁴

Μάλκολμ Χ, *Αυτοβιογραφία*.

ξικανικές γειτονιές. Οι διενέξεις δεν άργησαν να ακολουθήσουν.

Τον Ιούνιο του 1943, τα πράγματα άρχισαν να ξεφεύγουν από τον έλεγχο σε μια αλληλουχία γεγονότων τα οποία αναμφίβολα ενορχηστρώθηκαν από τις κρατικές αρχές και το διαβόητο αστυνομικό τμήμα του Λος Άντζελες. Στις 3 του Ιούνιο, ένα επεισόδιο ανάμεσα σε ναύτες και πατσούκς αποτέλεσε την αφορμή για να εξαπολυθεί ένα δεκαήμερο πογκρόμ ενάντια σε όποιον φορούσε τα χαρακτηριστικά ρούχα των πατσούκς. Στις 4 του Ιούνιο, διακόσιοι ναύτες με ρόπαλα και μαχαίρια μέσα σε καμιόνια και ταξί κατευθυνθήκαν στο ανατολικό Λος Άντζελες όπου ήταν οι συνοικίες των μεξικανών μεταναστών. Επιτίθονταν σε όλους τους πατσούκς, τους έγδυναν, τους έδεχναν και τους έκαιγαν τα ρούχα. Στο τέλος οι δυνάμεις του αστυνομικού τμήματος του Λος Άντζελες συλλάμβαναν τους δαρμένους.

Τις επόμενες μέρες, ναύτες μαζί με λευκούς παρακρατικούς συνέχισαν τις επιθέσεις σε μπαρ, σινεμά ακόμα και μέσα στα λεωφορεία. Σε ένα σινεμά, για παράδειγμα, μια ομάδα ναυτών έγδυσε δύο πατσούκς μπροστά στη σκηνή και κατούρησαν τα ρούχα τους. Οι εφημερίδες εν τω μεταξύ έδιναν οδηγίες για το πώς πρέπει να συμπεριφερθούν οι «αγανακτισμένοι πολίτες» στους πατσούκς: «Πιάστε έναν ζούτερ. Ξεγυμνώστε τον από το κοστούμι του και κάψτε το. Κόψτε του το κοκκοράκι στα μαλλιά».¹³ Στις 9 Ιουνίου του 1943, η αστυνομία του Λος Άντζελες απαγόρευσε τα κοστούμια ζουτ. Αντίστοιχες συγκρούσεις με αυτές στο Λος Άντζελες ξέσπασαν και σε άλλες πόλεις των ΗΠΑ.

Μπορεί ο πόλεμος να μην έφτασε ποτέ πραγματικά στην αμερικανική επικράτεια, αλλά αυτό δεν σήμαινε ότι η πολυεθνική εργατική τάξη δεν έπρεπε να πειθαρχηθεί καταλλήλως. Οι πατσούκς έγιναν αντιληπτοί ως μια πρόκληση απειθαρχίας στο εσωτερικό ενός εμπόλεμου κράτους. Για να το πούμε αλλιώς, το καλοκαίρι του 1943 ο παγκόσμιος πόλεμος ήταν στο αποκορύφωμά του με τους αμερικανούς να εμπλέκονται σε όλα τα μέτωπα. Οι μεγάλες παραγωγικές ανάγκες της πολεμικής οικονομίας άλλαξαν τις κοινωνικές ισορροπίες κι η εργατική νεολαία τέθηκε στο στόχαστρο μιας κι όλοι κι όλες έπρεπε να συνεισφέρουν στην πολεμική προσπάθεια. Όλοι κι όλες έπρεπε να στοιχηθούν πίσω από τις ανάγκες του κράτους και τα ιδεώδη του έθνους. Βέβαια οι πατσούκς και οι πατσούκας από τη μεριά

τους, είχαν άλλα πράγματα στα μυαλά τους. Με βάση τα παραπάνω, ίσως μπορεί να γίνει περισσότερο κατανοητή η στοχοποίηση της εργατικής νεολαίας σήμερα.

1. Walther Benjamin, «Θέσεις για τη Φιλοσοφία της Ιστορίας- Ο σουρεαλισμός- Για την εικόνα του Προυστ», *Ουτοπία*, 1983, σ. 11.
2. Gilberto Cárdenas, «United States Immigration Policy toward Mexico: An Historical Perspective», *Chicano Law Review*, τ. 2, 1975, σελ. 69-70.
3. Βλέπε το *Σχεδόν Αόρατοι: η παρανομοποίηση της εργασίας ως κρατική στρατηγική για τη μετανάστευση*, Antifa Scripta, Δεκέμβριος 2013.
4. Το 1927 αμερικανοί αξιωματούχοι τόνιζαν: «Υπάρχουν περιοχές στα σύνορα με το Μεξικό και τη Νέα Αγγλία όπου πρακτικά η πλειοψηφία είναι μεξικανοί και γαλλοκαναδοί και όπου οι πληθυσμοί είναι σε άμεση φυλετική και πολιτισμική επικοινωνία με το Μεξικό και τον Καναδά αντίστοιχα. Με άλλα λόγια, δεν είναι απίθανο, εάν αυτή η διασυνοριακή μετακίνηση συνεχίσει για μια δεκαετία ακόμη στον ίδιο βαθμό όπως και την προηγούμενη δεκαετία, δημοψηφίσματα όπως αυτά που έγιναν στην Άνω Σιλεσία και την Τρανσυλβανία να οδηγήσουν στη μεταφορά ενός σημαντικού κομματιού της επικράτειας των ΗΠΑ στο Μεξικό και τον Καναδά», Gilberto Cárdenas, «United States Immigration Policy toward Mexico: An Historical Perspective», *Chicano Law Review*, τ.2, 1975, σελ.72.
5. Francisco E. Balderrama και Raymond Rodriguez, *Decade of betrayal: Mexican repatriation in the 1930s*, University of New Mexico Press, 2006.
6. Δείτε για παράδειγμα το εξής κομμάτι γκουγκλάροντας «Cab Calloway & his Band - Geechy Joe - Stormy Weather (1943)», όπου ο Calloway τραγουδάει "I wanna zoot suit with a reet pleat/ With a drape shape and a stuff cuff / To look sharp enough to see my Sunday girl." Επίσης το κομμάτι St. Louis Blues από τον Louis Armstrong και τους Hot Five το 1929 ήταν ένας ήμνος των πατσούκς. Επίσης τα κομμάτια Pachuco Boogie και Marijuana Boogie.
7. Μάλκολμ Χ και Άλεξ Χάλεϊ, *Αυτοβιογραφία*, Μάλκολμ Χ, Κουκίδα, 2005, σελ.88-89.
8. Δες και το «Αιώνιος πόλεμος στη χιτλερική νεολαία: Κρατώντας μια εργατική αντιφασιστική κουλτούρα ζωντανή στους χειρότερους καιρούς», *Antifa* #60, 7/2018.
9. Jon Savage, *Teenage the Creation of Youth Culture*, Chatto & Windus, 2007, σελ. 393-394.
10. Elizabeth R. Escobedo, *From Coveralls to Zoot Suits: The Lives of Mexican American Women on the World War II Home Front*, The University of North Carolina Press, σελ. 93.
11. Savage, ό.π, σελ. 393.
12. Ό.π, σελ. 395.
13. Ό.π, σελ. 400.
14. Μάλκολμ Χ, ό.π, σελ. 163-166.

Φωτογραφία από την εφημερίδα Los Angeles Times στις 9/8/1942. Τρεις νεαρές πατσούκας συνελήφθησαν για άγνωστο λόγο και οδηγήθηκαν στο αστυνομικό τμήμα. Για το αμερικανικό κράτος και τη ρατσιστική μεσαία τάξη, οι πατσούκας αντιπροσώπευαν κάθε τι το αντιαμερικανικό και μάλιστα σε καιρό πολέμου. Ταυτόχρονα αντιπροσώπευαν μια ελευθεριότητα απαράδεκτη για μια εμπόλεμη κοινωνία, αλλά και για γυναίκες μεταναστευτικής καταγωγής.